

УДК: 378[004+373.3]

*Новик Ірина Михайлівна,
викладач кафедри педагогіки і психології, аспірантка Педагогічного
інституту Київського університету імені Бориса Грінченка*

**Використання web-квестів у професійній підготовці майбутніх
учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку
пізнавальних інтересів учнів**

Одним із пріоритетних напрямів розвитку вищої педагогічної освіти є підготовка вчителів початкової школи здатних забезпечувати гармонійний розвиток дитини, формувати ключові та предметні компетенції молодших школярів, закладаючи водночас міцний фундамент для їх подальшого навчання, виховання й розвитку.

Професійна підготовка майбутніх учителів в умовах вищого навчального закладу набуває першочергового значення, необхідно якнайшвидше створити оптимальні умови для організації діагностичної діяльності майбутнього фахівця. Особливої уваги це набуває у професійній підготовці вчителів початкової школи, оскільки, отримавши освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», «спеціаліст» або «магістр», педагог має знати наукове підґрунтя педагогічної діагностики, розуміти її функціональні особливості, вміти вправно їх застосовувати з метою отримання прогнозованих позитивних результатів навчання й виховання молодших школярів, які щойно прийшли з дошкільного навчального закладу.

На сучасному етапі розвитку освіти використання Інтернету в навчально-виховному процесі набирає все більших обертів. Студенти для виконання навчального завдання неодноразово звертаються до Всесвітньої

мережі, використовуючи дослідження науковців й видають їх за свої. Однак, можна протистояти такому виконанню завдань, наприклад, відмовитися від суто теоретичного викладу матеріалу до проведення власних досліджень з використанням наукових, діагностичних методів: спостереження, анкетування, бесіда, інтерв'ю тощо.

Заборонити використання Всесвітньої павутини не доцільно, оскільки Інтернет дає великі можливості для пошуку і отримання наукової інформації досить швидко, окрім того, більшість студентів та викладачів мають можливість доступу до нього. Тому, завдання викладача навчити студентів знаходити та ефективно використовувати наукову інформацію в Інтернеті.

Н. Олійник зазначає, що вагомим чинником удосконалення форм і методів навчання, забезпечення поступового переходу від інформаційного викладання, що базується на запам'ятовуванні, до проблемно-пошукового, яке потребує досконалого володіння психолого-педагогічними знаннями, стала "інтенсифікація навчального процесу через застосування технічних засобів, впровадження ділових ігор, web-квестів і ситуаційних вправ у систему аудиторних занять, особливо за допомогою новітніх інформаційних технологій" [3, с. 13].

Швидкими темпами технологія web-квест завоювала популярність серед американських і європейських педагогів. Збільшення обсягу практичних і творчих робіт пошукового та дослідницького характеру, результативність технології у процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи робить даний вид діяльності популярним і в Україні.

Зокрема Я. Биховський визначає web-квест як освітній сайт, що призначений для організації пошукової роботи студентів з певної теми за гіперпосиланнями на різні сторінки [2].

Українські педагоги Р. Гуревич і М. Кадемія розглядають web-квест як інформаційно-навчальну технологію, основна мета якої самостійний пошук студентами інформації, необхідної для виконання поставленого завдання [1].

Таким чином, web-квест визначаємо як створений сайт в Інтернеті, з яким працюють студенти, виконуючи навчальні завдання. Розробляються web-квести для максимальної інтеграції Інтернету в різні навчальні дисципліни на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях у вищому навчальному закладі. Вони можуть охоплювати як окрему проблему, навчальний предмет, тему, а можуть бути і міжпредметними. Особливістю освітніх web-квест є те, що частина або вся інформація для самостійної або групової роботи студентів знаходиться на різних web-сайтах. Крім того, результатом роботи з web-квестом є публікація робіт студентів у вигляді web-сторінок і web-сайтів (локально або в Інтернет).

Акцентуємо увагу на тому, що ця технологія сприяє у студентів розвитку критичного мислення, аналізу, синтезу й оцінки інформації. Важливим є те, що робота над web-квестом перетворює студентів із пасивних об'єктів навчальної діяльності в її активних суб'єктів, а також підвищує не лише мотивацію до процесу "здобування" знань, а й відповідальність за результати цієї діяльності та їх презентацію.

Робота з web-квестами може бути запропонована як навчальне індивідуально-дослідницьке завдання. Розміщуються web-квести у вигляді web-сайтів, створених як викладачем, так і студентами, що дозволяє значно підвищити їхню мотивацію, а також досягти їм більш вагомих навчальних результатів. Web-квест має свою мету, завдання, форму та методи його проведення. Він охоплює такі структурні компоненти як:

- вступ, де чітко описані головні ролі учасників і сценарій квесту, попередній план роботи, огляд усього квесту;
- основні завдання (зрозумілі, цікаві та можливі для виконання);

- список інформаційних ресурсів (в електронному вигляді – на компакт-дисках, відео- та аудіо носіях, в паперовому вигляді, посилання на Інтернет-ресурси, адреси web-сайтів з теми), необхідних для виконання завдань;
- описано хід роботи, яку необхідно виконати кожному учаснику квесту при самостійному виконанні завдань;
- подано критерії та параметри оцінки web-квесту;
- визначено форму у якій необхідно представити зібрану інформацію;
- висновок, де підсумовується досвід, який отриманий учасниками під час роботи над web-квестом [4].

Вважаємо, що цінним у підготовці майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів є проходження web-квесту "Вчитель-діагност", який призначений для того, щоб студенти навчилися використовувати інформаційні Інтернет-ресурси з практичною метою (рис. 1).

WebQuest
Діагностичний супровід
розвитку пізнавальних інтересів
молодших школярів

Главная	Реєстрація	I етап	II етап	III етап	IV етап	V етап	Оцінка	Ресурси	Форум
---------	------------	--------	---------	----------	---------	--------	--------	---------	-------

Сторінка викладача

Доброго дня, шановні студенти!
Важливою складовою професійної діяльності педагога є його діагностична діяльність. Сьогодні ми з вами починаємо проходження захоплюючої гри (web-квесту) "Вчитель-діагност". Проходження web-квесту визначено V етапами. На I, II етапі буде здійснюватися робота з електронною бібліотекою.

Перед початком проходження web-квесту заповніть будь ласка анкету!
[Анкета для студентів](#)
ПО

Анкета для студентів

Рис. 1. Головна сторінка web-квесту "Вчитель-діагност"

Графічну модель методики організації web-квесту "Вчитель-діагност" подаємо на рис. 2.

Проходження web-квесту визначено V етапами. На I, II етапі робота здійснюється з електронною бібліотекою. На III етапі запропоновано подорож по Всесвітній мережі Інтернет у пошуках цікавої інформації про пізнавальний інтерес та методики його визначення; IV– найскладніший, студентам необхідно узагальнити всі отримані на різних етапах гри знання і створити власну методику діагностування пізнавальних інтересів дітей; V – рефлексія.

Наприклад, на I етапі web-квесту студентам необхідно пояснити значення понять "педагогічна діагностика", "діагностична діяльність", знайти не менше трьох визначень поданих понять в Інтернеті та занести їх до таблиці 1.

Таблиця 1

<i>№</i>	<i>Поняття</i>	<i>Значення поняття</i>	<i>Джерело</i>	<i>Примітка</i>
1				
2				
3				
4				

Також вирішити ребус, а саме знайти та виділити функції педагогічної діагностики, розгадати кросворд.

На II етапі студентам пропонувалося використовуючи додаткові джерела інформації, скласти порівняльну таблицю діагностичної діяльності педагога та практичного психолога, а також скласти пазл і дізнатися основні напрями педагогічної діагностики (рис. 3).

Рис. 3. II етап web-квесту "Вчитель-діагност"

На III етапі дати характеристику методів педагогічної діагностики; скласти анкету для батьків та план бесіди з дітьми (тема "Пізнавальний інтерес шести-семи річних дітей").

IV етап передбачав за допомогою Інтернету знайти, проаналізувати методики діагностування пізнавальних інтересів дітей та записати гіперпосилання на них; створити власну методику діагностування пізнавальних інтересів дітей.

Після того дізналися думку студентів про особливості такої роботи, ступінь складності завдань, у чому нам допомогла розроблена анкета на V етапі. Результати проведеного анкетування дали змогу нам стверджувати, що завдання web-квесту для студентів були цікавими, пізнавальними, їм сподобалася така форма навчання, і вони хотіли б частіше брати участь у такій формі навчання. Варто зазначити, що проходження web-квесту зацікавив студентів у вивченні педагогічної

діагностики та здійсненні діагностичного супроводу не лише теоретично, а й практично.

У результаті виконання завдань web-квесту студенти мали змогу:

1) повторити основні положення діагностичної діяльності вчителя, її структуру і зміст в Інтернет середовищі, проаналізувати та охарактеризувати види, функції та методи діагностики;

2) закріпити та поглибити знання категоріально-понятійного апарату, як за допомогою першоджерел, так і за допомогою електронних словників, довідників;

3) здійснити пошук інформації у мережі Інтернет, яка сприяє розумінню та виділенню з усього потоку інформації головної щодо поставленої задачі;

4) розкрити особливості діагностичної діяльності вчителя та практичного психолога за допомогою Інтернет-джерел;

5) сформулювати етичні вимоги до вчителя як діагноста;

6) навчитися складати анкети, питання бесіди, розробляти методичні рекомендації з проблем діагностування молодших школярів;

7) удосконалити можливості роботи в Інтернет середовищі, які дозволяють реалізувати професійні знання на вміння з діагностування дітей тощо.

Варто зазначити, що ефективність застосування web-квестів має визначатися ретельно поміркованою, теоретично обґрунтованою і практично вивіреною методикою, яка враховує багато параметрів навчального процесу, таких як: “доцільність та мета використання web-квесту у вивченні конкретної дисципліни, готовність студентів до пошукової діяльності в мережі Інтернет, наявність спеціально підібраних професійно орієнтованих завдань, інформаційне та методичне забезпечення web-квесту, врахування вікових особливостей студентів тощо” [3, с. 13].

Таким чином, можемо стверджувати, що використання web-квесту, але у поєднанні з вивченням дисциплін з циклу професійної та практичної підготовки, забезпечить ефективне засвоєння студентами відповідних знань, умінь та навичок з діагностичної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р. С. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі / Р.С.Гуревич, М. Ю. Кадемія // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: педагогічні науки. – Луганськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – Ч. 1. – Вип. 21(232). – С. 36 – 45.
2. Образовательные веб-квесты [Электронный ресурс] : материалы международной конференции «Информационные технологии в образовании. ИТО-99» / под ред. Я.С.Быховский. – Режим доступа: \www/ URL: <http://ito.bitpro.ru/>
3. Олійник Н. Ю. Методичні аспекти використання Web-квестів у процесі навчання майбутніх фінансистів / Н. Ю. Олійник, К.С.Дяченко // Технологический аудит и резервы производства . – 2013. – № 5 – 3. – С. 12 – 16.
4. Таксономія завдань WebQuest. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://webquest.org/index.php>

Новик Ірина Михайлівна

Використання web-квестів у підготовці майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів учнів

У статті розкрито проблема використання web-квестів у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи до діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів. Подано основні компоненти web-квесту: вступ, де чітко описані

Гуманітарний вісник ДВНЗ " Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" головні ролі учасників і сценарій квесту; основні завдання квесту; список інформаційних ресурсів; хід роботи; критерії та параметри оцінки web-квесту; висновок. Висвітлено методика організації web-квесту «Вчитель-діагност».

Ключові слова: *web-квест, професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи, діагностичний супровід.*

Новик Ирина Михайловна

Использование web-квестов в подготовке будущих учителей начальной школы к диагностическому сопровождению развития познавательных интересов учеников

В статье раскрыта проблема использования web-квестов в профессиональной подготовке будущих учителей начальной школы к диагностическому сопровождению развития познавательных интересов младших школьников. Представлены основные компоненты web-квеста: введение, где четко описаны главные роли участников и сценарий квеста, предварительный план работы; основные задания; список информационных ресурсов; ход работы; критерии и параметры оценки web-квеста; заключение. Подана методика организации web-квеста «Учитель-диагност».

Ключевые слова: *web-квест, профессиональная подготовка будущих учителей начальной школы, диагностическое сопровождение.*

Novyk Iryna Mykhailivna

The use of web-quests for training primary school teachers to support the diagnosis of cognitive interests of younger students

The article deals with the problem of using web-quests in the professional training of primary school teachers to support diagnostic of cognitive interests juniors. The basic components of a web-quest: an introduction, which clearly

Гуманітарний вісник ДВНЗ " Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" describes the roles of the main quest and script; the main task of the quest; list of information resources; progress; criteria and parameters evaluation web-quest; conclusion. Deals with the methodology of web-quest "Teacher-diagnostician".

Keywords: *web-quest, training of primary school teachers, diagnostic support.*